Znalecká hlídka:

Falza leteckých známek SSSR z roku 1934 (Mi 462 – 466)

Emise k 10. výročí civilní letecké dopravy a letecké pošty (1923 – 1933)

Jak jsme již několikrát ukázali, v rámci již tradiční pozornosti našeho periodika ke známkám Ruska, RSFSR a SSSR trvale považujeme za užitečné a potřebné systematicky se věnovat také falzům známek těchto sběratelských oblastí, stále u nás populárních, a to tím spíše, že známky RSFSR a SSSR představují dnes po zániku SSSR již oblasti uzavřené. V dnešním čísle v páté části své velké studie „Specializace při sbírání sovětských známek" se autor Ing. A. Vávra, CSc. v podkapitole 9.1 „ Celkové padělky" (str. 9) stručně zmiňuje ***o padělcích pětiznámkové emise leteckých známek z února roku 1934 (Mi 462 – 466),*** *která byla vydána k 10. výročí vzniku civilní letecké dopravy a letecké pošty v SSSR (1923 – 1933, emise tedy vyšla s menším zpožděním). V následujícím textu se budeme těmto padělkům věnovat podrobně s využitím dostupných informací a detailního srovnání tiskových charakteristik obrazů originálů a padělků této zajímavé a výtvarně velmi zdařilé emise, kterou navrhli výtvarníci N. Borov, G. Samskij a J. Ganf.*

Světlotisk může být **jednobarevný, ale také vícebarevný,** což bylo velmi často využíváno právě u sovětských vícebarevných známek. Nevýhodou tohoto druhu tisku známek je **relativní pomalost a nižší opakovaná použitelnost tiskových forem** (udávala se podle složitosti obrazu max. 1000 až 2000 reprodukcí). Proto např. při úpravě 100 známek na tiskovém listu to znamená náklad cca 200 000 známek. Náklady všech pěti známek námi analyzované emise (viz výše) tomuto omezení zhruba odpovídají. Sovětská pošta použila tento druh tisku poprvé v roce 1931 (známka 50 kop. hnědá z emise „Stavba vzducholodí", Mi 400), následně byl používán velmi hojně, nejprve v jednobarevném provedení, od roku 1934 občas dvoubarevně, **v poválečném období od 40. let také v provedení vícebarevném.** V souvislosti s potřebou zvyšování nákladů některých jednotlivých známek však bez ohledu na výborný vzhled světlotiskových známek i jisté zvýšení výkonnosti tisku bylo od použití tohoto druhu tisku postupně upouštěno a v závěru 50. let (1959) došlo k jeho úplnému zrušení. Přispělo k tomu samozřejmě zdokonalení rastrového hlubotisku a zejména ofsetu, ať rastrového, tak později zejména bezsíťového. Mezi poslední světlotiskové známky SSSR patří emise Mi 2205 (F. Joliot-Curie) a Mi 2216 (Ogata Korin).

Obr. 1 Originální známky: 5k. s průsvitkou; 5k., 10k., 20k. – bez průsvitky; 80k. se vzácnou perforací 10:14:14:14

Obr. 2 Falza „neupotřebené" kompletní emise známek 5k. – 80k.

(Pokračování na další straně)